

Verknipte leute of sinister inwijdingsgenootschap?

DE HELLFIRE CLUB

Ludo Noens

In het 18de-eeuwse Engeland stichtten een aantal voorname, excentrieke Britten een exclusief soort sociëteiten. De uitgelezen leden konden – zorgvuldig onttrokken aan de kritische blik van de buitenwereld – schaamteloos genieten van libertijnse vrijheden, door François Rabelais, de Markies de Sade en andere omstreden auteurs kleurrijk en plastisch beschreven. 'Doe wat je wil' was hun devies. Eén van die lichtschuwe onderonsjes had op dit motto een heel aparte kijk.

Er is al vaak geredetwist over de exacte schrijfwijze, betekenis en auteur(s) van het (anti)zedelijke beginsel 'DOE WAT JE WIL'. Wellicht is deze zinspreuk nog het meest bekend als de *Do what thou wilt* van de notoire Britse magiër Aleister Crowley. De man duidde dit wel 'nobeler' dan men van deze verstokte provocateur en egotripper zou hebben verwacht. Crowley's *Will* verwijst immers naar het zogeheten Hogere Zelf van de mens, wiens spirituele roeping dient te worden gevolgd.

Het gezegde is oorspronkelijk afkomstig van Augustinus, ook al in een allesbehalve platte, egocentrische betekenis. 'Bemin God en doe wat je wil', aldus de 4de-eeuwse kerkvader, wat aan bedoeling weinig te wensen overlaat.

De naam en de enige regel van Crowley's commune in diens beruchte 'abdij' in Sicilië ontleende de man echter aan een incidentele passage uit de 16de-eeuwse satirische roman *Gargantua et Pantagruel*.

Hierin weidt de Franse arts, non-conformistische priester en rusteloze zwerver François Rabelais (1483-1553) uit over de utopische anti-abdij van Thelema ('wil' in het Grieks). Een select en bemiddeld gezelschap van beiderlei kunne leidt er een luxueus en zorgeloos leventje onder de slagzin *Fay ce que voudras*. Dit hoeft niet meteen in kwaadaardige of destructieve uitwassen te ont-aarden, aldus Rabelais; het is juist de absolute vrijheid die de uitverkorenen daarvoor zal behoe-den, wetende dat de eigenlijke aantrekking van het kwade in het verbod ligt.

Een betwistbare redenering. Rabelais' werk heeft een manifeste charme als hekelroman, maar wat zijn Thelemisch intermezzo bedenkelijk maakt (maar is dit ernstig bedoeld?) is het feit dat hij zijn vrolijke kwanten laat bedienen door een soort slavenkaste. En 'lelijkerds', ouderen, zieken en gehandicapten mogen zeker de pret niet komen bederven. Bovendien is het volgens Rabelais aan te raden dat de frisse ordeleden worden gedreven door één en dezelfde wil, wat al helemaal het beeld van een hakenkruis oproept.

Ongewild doet dit alles denken aan het wraakroepende 'darrenbestaan van de SS' binnen de beslotenheid van een naziconcentratiekamp, zoals be-

schreven in de klassieke studie *De SS-Staat* van de Duitse socioloog Eugen Kogon. Het fameuze motto wordt ook onversluierd gekoppeld aan een fascisme (*avant la lettre*) van de zwartste soort in de coprofiële literatuur van de markies de Sade. Diens stuitende foltercatalogus *De 120 dagen van Sodom* werd trouwens in 1975 effectief aan het fascistische regime van Mussolini gekoppeld in de film *Salò o le 120 giornate di Sodoma*. Deze maagkerende 'farce' van de politiek geëngageerde Italiaanse cineast Pier Paolo Passolini is in veel landen tot op de dag van vandaag verboden.

De Franse filosoof/schrijver Donatien-Alphonse-François de Sade (1740-1814) verdedigde in zijn vaak meer dan wansmakelijke boeken een rijke, machtige en ontarnde minderheid die ongestraft alle denkbare horreurs wordt toegestaan, met recht op leven en dood over een totaal onderworpen massa. Zelfs indien de ook politiek actieve Marquis de Sade zijn perversiteitendarree ironisch, anarchistisch of als provocatie heeft bedoeld, blijft vooral het braakopwekkend

sadisme er naar veler smaak teveel aan.

In de geschiedenis is een aantal voorbeelden bekend van individuen en groepen die de twijfelachtige slagzin van Rabelais daadwerkelijk (maar minder destructief) in de praktijk hebben gebracht. De beruchte Britse *Hell-fire Club* inspireerde zich zelfs bijna letterlijk op de pseudoreligieuze gemeenschap uit Rabelais' grollencompendium.

ROBINOCRACY

Engeland, begin 18de-eeuw, onder de regering van koning George I, telg uit de Duitse Hanovertak van de Stuartdynastie. Sinds de machtsovername door de protestantse constitutionele monarch Willem III van Oranje in 1689, waren het de Whigs geweest die in het parlement het hoogste woord hadden gevoerd. Tijdens de hier besproken periode heerste de zogeheten *Robinocracy*, een stevig geankerd Whig-establishment, oligarchisch en aartsconservatief, onder de leiding van de autocratische eerste minister Robert Walpole.

Een hypocriete geldkaste zwaaide tijdens de vrijwel onaantastbare statusquo de plak over een bezitloze volksklasse. Die toonde niet de minste wil tot verzet omdat uiterlijk alles inderdaad op rolletjes leek te lopen. De toenmalige 'gentleman' liep rond als een huichelachtige en op profijt beluste *peacock*, die het eigen gelijk verdedigde met het toen circulerende verlichtingsgeloof in de beste der werelden te leven. De *have-nots* zonken ondertussen weg in een vaak onvoorstelbare miserie.

MOHOCKS

In die dagen werden de straten van Londen na zonsondergang regelmatig onveilig gemaakt door een merkwaardige klik; een groepje jonge losbollen had blijkbaar besloten wat leven te brengen in de saaie en schijnheilige brouwerij.

Men zou hen kunnen vergelijken met bijvoorbeeld de *Teddy Boys* en de baldadige *Mods* van een halve eeuw geleden, of met de gevreesde *Hells An-*

gels, of zelfs met de huidige voetbalhooligans: bendeforming, luidruchtig de boel op stelten zetten, brave burgers lastigvallen en bedreigen. Maar toen ging het wel uitsluitend om libertijnse, niets om handen hebbende rijkeluiszonen. Die hadden zich godbetert gegroepeerd in een gewelddadige *Mohock Club*, genoemd naar de Indiaanse Mohawks, waarvan een stamhoofd in 1710 Engeland had bezocht.

Betrof het aanvankelijk nog een *gang* van verveelde *rakes* uit op een baldadig verzetje, weldra ontstonden er meer selecte ensembles met concrete weerspannige invallen.

Rond die tijd kwam ook het typisch Britse verschijnsel *Club* tot bloei, formele onderonsjes met specifieke culturele, politieke of wereldbeschouwelijke ideeën. Wekelijks was het verzamelen geblazen in de achterkamer van een vaste taveerne. Zo ontstond ondermeer in 1717 de maçonnieke *Grand Lodge of England*, die vandaag overigens iedere band met onderstaande kringen nadrukkelijk ontkent.

In 1720 kregen een paar Londense herbergen regelmatig bezoek van een veertigtal leden van een nieuw genootschap: de zogeheten *Hellfire Club*. De openlijk libertijnse habitués van deze Club werden door het centrale gezag argwanend bekeken (en in 1721 bij Koninklijk Besluit daadwerkelijk vervolgd). Het ging om een antimorele en godlasterlijke bende, die brutaal de spot dreef met de kerkelijke doctrines en rituelen. Niet dat de Anglicaanse kerk in die verlichte eeuw nog zoveel gezag had, maar voor koning en parlement bleef zij een bruikbare 'zedelijke politie'.

Des te bedreigender waren de aristocratische *angry young men* van de Hellfire Club omdat zij werden geleid door de maçonnieke Grootmeester en vrijdenker Philip, hertog van Wharton. Wharton was een marginale Whig met Jacobietische sympathieën; voor Robert Walpole en diens corrupte ministers had hij weinig achting. Hij gaf korte tijd het tijdschrift *True Briton* uit, waarin hij zijn tegendraadse politieke ideeën verspreidde.

Dwarsligger Wharton werd aangetrokken door de figuur van Satan, zoals deze zestig jaar eerder was afgeschilderd door John Milton (1608-1674). In Miltons literaire klassieker *Paradise Lost* is de hellevorst een tragische en verworpen, maar groots gebleven aartsengel. Het was ter ere van deze romantisch ogende Rebel dat de libertijnen van de Hellfire Club tijdens hun besloten bijeenkomsten *tongue in cheek* de meest scabreuze religieuze spotvertoningen opvoerden.

DUBLIN

Het bewind slaagde erin Wharton en zijn quasi-zwavelorde onschadelijk te maken. Maar rond 1735 stak een nieuwe Hellfire Club de kop op in het Ierse Dublin. Ditmaal leek de zaak pas echt verontrustend. De gebruikelijke immorele en gezagsondermijnende liederlijkheden – geïnspireerd door onder de toonbank vlot verkopend leesvoer als *Fanny Hill: the Memoirs of a Woman of Pleasure* van John Cleland – gingen nu immers gepaard met heuse Satansdevotie en het opvoeren van serieus bedoelde zwarte missen. Ge-

ruchten over foltering en moord deden de ronde. Eén van de landhuizen waarin de sinistere Hellfire-adepten hun bijeenkomsten hielden, Killakee House op Montpelier Hill, baarde nog eind jaren zestig van de vorige eeuw opzien door allerhande poltergeistachtige fenomenen; de verschijning van fantomen en een grote zwarte kat werd herhaaldelijk gerapporteerd. Ook aan de universiteiten van Edinburgh, Cambridge en Oxford hadden zich ondertussen Hellfire Clubs van meer grimmige portee geïnstalleerd. De occulte rituelen die hierin werden opgevoerd droegen duidelijk de stempel van de ontelbare paramaçonneke- en neotempeliërsorden die tijdens de verlichting op het continent hun entree maakten.

FRANCIS DASHWOOD

Merkwaardig genoeg heeft het 18de-eeuwse gezelschap dat tegenwoordig het vaakst met de Hellfire Clubs wordt geassocieerd nooit die naam gedragen. Deze spraakmakende broederschap had wel een aantal programma-punten gemeen met genoemde clubs, maar week redelijk af qua structuur en doeleinden, hier grotendeels gebaseerd op het Thelemische gedachtegoed van François Rabelais.

Onverbrekelijk hiermee verbonden is baron Sir Francis Dashwood (1708-1781), heer van een fraai landgoed in West Wycombe, Buckinghamshire.

De jonge Dashwood, ouderloos op zijn zestiende, maakte in 1726 zijn traditionele *Grand Tour*, een verplichte Europese reis die aristocratische jongeren toen maakten om hun cultuur bij te schaven. Met zijn Jacobietische tutor (die het niet makkelijk had met de lichtzinnige en baldadige jonker) bezocht hij steden als Rome en Florence en leerde er het Italiaanse occultisme kennen.

Religie in het algemeen liet de excentrieke Dashwood koud; hij greep elke gelegenheid aan om de spot te drijven met haar ceremonieën en bedienaars. Hij hield ervan zich te verkleden, ensceneerde religieuze parodieën en rituele maskerades. Verscheidene keren

liet hij zich op oneerbiedige wijze afschilderen als een katholieke heilige of gezagsdrager. Het was zijn manier om zijn opstandigheid tegen de bestaande orde te uiten.

Dashwood voelde – waarschijnlijk onder invloed van zijn privéleraar – wel sympathie voor de verbannen troonpretendent Bonnie Prince Charlie Stuart, maar hij verfoeide diens katholicisme. Als er dan toch iemand politiek gesteund moest worden, dan koos hij voor troonopvolger prins Frederick. De Prince of Wales, in 1736 gehuwd met de Duitstalige Augusta van Saxe-Gotha, leefde in onmin met zijn koninklijke vader George II en hij had een rivaliserend schaduwhof samengesteld. Frederick ging de spil worden van een allengs groeiende groep parlementariërs die politieke verandering wilden.

SAINT FRANCIS

In de schone kunsten was Francis Dashwood dan wel bijzonder geïnteresseerd. Al in 1732 richtte hij een *Society of Dilettanti* op die vooral de Italiaanse kunst waardeerde. De stichting kreeg een redelijk prestigieuze naam, maar de bijeenkomsten waren niet altijd ernstig bedoeld: de leden vergaderden in een komisch-ironische setting en in pompeuze kledij.

De *Divan Club*, die Dashwood in 1744 oprichtte, toonde soortgelijke eccentriciteiten, maar hier waren het enthousiastelingen van het Ottomaanse rijk die aan de pret deelnamen.

Dashwoods spitsbroeder in dit alles was niemand minder dan John Montagu, Earl of Sandwich, First Lord of the Admiralty (de legendarische naamgever van de 'sandwich').

Francis Dashwood huwde in 1745 weduwe Lady Sarah Ellys, die hem in zijn libertijnse levenswandel niets in de weg schijnt te hebben gelegd. Rond 1750 richtte de onverbeterlijke grappenmaker en feestneus dan de parodiërende pseudofranciscaanse broederschap op die later steevast vereenzelvigd zal worden met dé Hellfire Club: *The Order of the Friars of St. Francis of Wycombe*.

De 'broeders', onder wie verscheidene parlamentsleden en andere sociale en politieke topfiguren, kwamen aanvankelijk samen in Dashwoods gerenoveerd optrekje in West Wycombe, een okergeel landhuis in neorenaissancestijl, genre Villa Borghese in Rome (de hedendaagse gids springt met een monkelend lachje over de extravagante orde heen). Dashwood stouwde het vol met bustes van Romeinse keizers en liet de Italiaanse schilder Giuseppe Borgnis overkomen om het interieur verder met pittige taferelen te verfraaien. Aan het riante landhuis was een uitgestrekte idyllische tuin verbonden, met erotische beelden en suggestieve arcadische arrangementen.

Het geheel kijkt uit op een nabije heuvel, waarop Dashwood een kerkje met onorthodox interieur liet bouwen (bovenop de resten van een fort uit de ijzertijd). De korte spits op de vierkante toren wordt bekroond met een omvangrijke gouden bol, met zitplaats voor zes man en een spectaculair uitzicht over de hele omgeving.

Tien jaar later liet Dashwood wat verder op de heuvel een zeshoekig mausoleum zonder dak optrekken. Behalve zijn lichaam kwam hier ook het hart te liggen van de dichter Paul Whitehead (later gestolen!), 'steward' van de Order of St. Francis. Whitehead zou na zijn dood jarenlang op de weelderig begroeide heuvel hebben rondgespookt...

MEDMENHAM

Op het ogenblik dat 'Saint Francis' zijn particuliere orde aan het bijeenbrengen was, liet Horace Walpole, zoon van de onwankelbare eerste minister Sir Robert en auteur van de gothic-klassieker *The Castle of Otranto*, een romantische mansion in gotische stijl bouwen bij Twickenham, naast de Theems.

Dashwood nam meteen het idee van hem over. Van de eigenaar Francis Duffield (later broeder van zijn orde) huurde hij de resten van een 12de-eeuwse cisterciënzerklooster in Medmenham, 9 km te westen van West

Wycombe, ook naast de Theems. Hij liet zijn *Medmenham Abbey* naar eigen smaak vernieuwen en bezegelde zijn project door boven het oostelijk portaal *Fay ce que voudras* te laten graveren, lijfspreuk van Rabelais' Thelema. Wanneer Horace Walpole tien jaar later een bezoek bracht aan de Abbey, verbaasde hij zich over de talrijke erotische schilderijen en ludieke portretten van de leden aldaar; alsook over de bibliotheek met haar fraaie collectie esoterische en pornografische werken. De 'broeders' van Francis kwamen er regelmatig samen, met als spilgebeuren de één week durende reünie tijdens de zomermaanden. De besloten fraterniteit telde een veertigtal leden, over het algemeen ietsje ouder en meer bezadigd dan de schavuiten van de eerste Hellfire Clubs. Er was ook een ultrageheime *Inner Circle*, bestaande uit Saint Francis en zijn 'twaalf apostelen'.

PARTOUSES

Van de gotische Abbey staat vandaag niet veel meer overeind. Het privé-domein werd een tijdje geleden gekocht door de jonge erfgenaam van een Duits farmaceutisch bedrijf. Toen ik er indertijd passeerde was men er met restauratiewerken bezig; nieuwsgierigen van mijn slag werden afgeschrikt met een vervaarlijk blaffende waakhond.

Maar wat geschiedde er dan precies in die fameuze Medmenham Abbey ten tijde van Francis Dashwood? Dat het er soms vrolijk aan toeging lijdt geen twijfel. Wat dat betreft spreken de rekeningen, *Cellar Books* en uittreksels uit private correspondentie en dagboeken uit die tijd klare taal.

Op het eerste zicht leek het de bedoeling de basisfilosofie van de orde in de praktijk te brengen: 'Liberty=Libertinism' (totale vrijheid staat gelijk met een ongeremde libertijnse levenswandel). Uitgedost in witte, pierrotachtige rituele kostuums organiseerden de schalkse broeders malloterige activiteiten in het kader van hun spotchristendom en deden zich tegoed aan copieuze feestmaaltijden en drinkgelagen. Na de toetjes konden ze dan – samen of elk in zijn respectieve 'cel' – hun erotische fantasieën gaan delen met de zeer particuliere 'nonnen' van de curieuze abdij: straatmadelieven uit Londen, of ook willige (meestal gemaskerde) dames en juffrouwen uit meer gegoede kringen.

Maar waren dergelijke *partouses* alles waar het de uitgelezen broeders van Saint Francis om te doen was?

WEST WYCOMBE CAVES

Rond de tijd dat Francis Dashwood in Medmenham zijn nepabdij aan het restaureren was, liet hij ook een nieuwe weg aanleggen die West en High Wycombe moest verbinden. Als dekmateriaal groef het honderdtal lokale werklozen dat hij had geronseld krijt uit een bestaande groeve onder West Wycombe Hill. Een gevaarlijke en zware karwei; de mannen ontvingen zes jaar lang 1 shilling per dag, naar verluidt voldoende om destijds een hele familie van te onderhouden.

Maar Dashwood maakte van de gelegenheid gebruik (of was dat de oorspronkelijke bedoeling?) om zijn werkvolk een uitgekiend patroon van gangen en kamers te laten uitgraven. Het grondplan van het geheel lijkt, verrassend genoeg, min of meer op de blauwdruk van een hedendaagse *crop circle*.

De toegang tot het mysterieuze netwerk werd ten slotte gemarkeerd door een reeks spitse gevels uit vuursteen, gegroepeerd rond een ruime voorhof. Het geheel roept de boogarchitectuur van een gotische kapel op.

In de jaren vijftig van de vorige eeuw liet de 11de *Baronet* van West Wycombe, ook een Sir Francis Dashwood, de verkruijmelde tunnels en vertrekken onder de heuvel restaureren en opnieuw toegankelijk maken.

Tegenwoordig vormen de Caves een populaire trekpleister voor toeristen en dagjesmensen (uiteraard spookt het er af en toe). Een frisse wandeling door een uitgestrekte gang met één bijna-haarspeldknik, één ronde en één driehoekige omleiding, een ruime kamer met nissen (waarin vermoedelijk ooit beelden stonden) en verscheidene vertrekken met moderne namen als *Whitehead's Cave*, *Banqueting Hall* en *Miner's Cave*, hier en daar gevuld met wassen dummies van de meest roemruchte ordeleden.

Ten slotte kom je bij een strook water, de *River Styx*, ooit slechts met een bootje over te steken, nu via een bruggetje. Finaal heb je zicht op de zogeheten *Inner Temple*, de centrale ruimte, waar vandaag een aantal gekostumeerde wassen beelden van beiderlei geslacht wat frivol vermaak evoeren.

MYSTERIECULTUS

Dat de broeders van de orde van Saint Francis hier regelmatig bijeenkwamen staat vast. Maar heeft dit ingewikkelde, nogal akelige en wel zeer kouwelijke ondergrondse systeem echt alleen maar gediend als ongewoon decor voor hun grillig amusement? Niemand weet het met zekerheid.

Volgens de huidige Baronet Dashwood was er slechts sprake van extravagant vermaak, maar anderen stellen zich ernstige vragen. Een interessante theorie is gebaseerd op zeer intrigerende verwijzingen in de briefwisseling van sommige ordeleden.

Dashwood en de zijnen zouden sacrale seksuele rituelen hebben opgevoerd in het kader van een heidense Moedergodinreligie en adepten zijn geweest van neo-Eleusinische Mysteryën...

De Caves, aldus de Britse cultuurhistoricus en auteur Geoffrey Ashe, functioneerde hierbij dan als een soort *telesterion* of initiatiezaal, waarin de neofieten na een reeks angstaanjagende beproevingen gradueel werden ingewijd in postmortale zijnstoestanden. Op de wijze zoals in bedekte termen beschreven werd in *De Gouden Ezel* door de 2de-eeuwse Romeinse advocaat en magiër Lucius Apuleus.

Van zijn eigenlijke initiatie in de geheime Isis Mystериën, omschreven als *'een vrijwillige dood en een genadevolle redding'*, krijg je van Apuleus' literaire held Lucius slechts deze toespeling:

'Luister en geloof, want dit is de waarheid. Tot aan de grens van de dood ben ik geweest, de drempel van Proserpina heb ik betreden, door al de elementen ben ik meegesleurd, in volle nacht heb ik de zon zien schitteren in wit licht, van aangezicht tot aangezicht heb ik de hogere en lagere goden ontmoet en hen aanbeden. Ziezo, ik heb je alles verteld, maar het blijft voor mij zeker dat je er niet wijzer van geworden bent'...

De benaming River Styx – demarcatie tussen leven en dood – voor de ondergrondse waterstrook in de Caves schijnt al in die richting te wijzen...

JOHN WILKES

Koning George II overlijdt schielijk in oktober 1760 en hij wordt opgevolgd door George III, de tweeëntwintigjarige zoon van de negen jaar eerder gestorven prins Frederick.

Fredericks weduwe Augusta is al enige tijd intiem bevriend met de obscure Schot John Stuart, Earl of Bute, die een grote invloed heeft kunnen uitoefenen op haar prinselijke zoon George, nieuwe spil van de oppositie. Vermoedelijk is ook de Earl of Bute lid van de orde van Saint Francis, maar zeker is dat hij na Robert Walpoles lang gehoopte afscheid van de politiek, met de steun van George III in 1762 zelf de eerste ministerportefeuille naar zich toetrekt. Met als gevolg de verdeling van belangrijke minister- en topambtenarenposten onder de leden van de Orde van Medmenham. Francis Dashwood wordt minister van Financiën en krijgt als lid van het Hogerhuis de titel *Lord le Despencer*.

Een andere vooraanstaande broeder van Medmenham Abbey ziet echter een dergelijke belangrijke promotie aan zijn neus voorbijgaan, en dat wordt het begin van het einde van de orde. De geëngageerde politicus, vrijheidsstrijder en schrijver John Wilkes keert zich prompt tegen de nieuwe Medmenhamregering en ondermijnt allengs de orde door publicaties te verspreiden met toespelingen over de lichtschuwe activiteiten van een aantal nieuwe excellenties. Dashwood krijgt ervan langs, maar het is vooral op de Earl of Sandwich dat Wilkes zijn wraakzuchtige pijlen richt.

De Abbey begint de aandacht te trekken van de buitenwereld en nieuwsgierige bezoekers komen erop af (ook Horace Walpole gaat er een kijkje nemen).

Het parlement veroordeelt John Wilkes voor laster tegen John Stuart Bute en zijn regering. Wilkes neemt de wijk naar Frankrijk. Vier jaar later keert

hij terug naar Engeland en slaagt erin alsnog een opmerkelijke politieke loopbaan op te bouwen.

RACHEL FANNY

De ludieke en andere activiteiten in Medmenham wekten allengs minder belangstelling. De orde van Saint Francis heeft het nog tot 1766, hooguit tot 1770 uitgehouden. Francis Dashwood bleef een verder weinig opzienbarende oude dag leiden in zijn fraai landhuis in West Wycombe. Hij raakte bevriend met de Amerikaanse staatsman en wetenschapper Benjamin Franklin (die een paar keer een bezoek bracht aan de Caves) en stierf ten slotte in november 1781, drieënzeventig jaar oud.

Over de juiste aard van de lichtschuwe bedrijvigheden in die Caves blijven alle hypothesen toegelaten. Ging het slechts om de frivole excentriciteiten van een groep libertijnse aristocraten? Werden er pseudoreligieuze spotriuelen gehouden? Hoewel er later genoeg geruchten de ronde deden over zwarte missen, tovenarij en heus satanisme in de Caves, zijn er hiervoor nooit harde bewijzen geleverd. Maar het staartje dat dit verhaal krijgt is sinister genoeg om nog ruimte voor twijfel te laten.

In 1774 werd Rachel Frances Antonina geboren, dochter die Sir Francis Dashwood verwekte bij zijn toenmalige maîtresse miss Barry, een gewezen actrice. Rachel Fanny groeide op tot een knap en erudiet, maar onstabiel meisje dat aan vervolgingswaanin leed. Na de dood van haar natuurlijke vader vocht ze een vergeefse strijd voor haar vermeende rechten op titel en eigendommen. Zij ontpopte zich tot een rabiaat en humorloos antichristen en verslond met morbide belangstelling de occulte boeken uit haar vaders bibliotheek (waaruit ze soms bladzijden scheurde).

Op uitnodiging van Francis Dashwoods halfbroer John verbleef ze later een tijdje in het door hem betrokken West Wycombe House. Bijna dagelijks maakte Rachel een eenzame wandeling naar het mausoleum op de heuvel, boven de mysterieus gebleven Caves. Tijdens één van haar zwaarmoedige buien zou ze gezegd hebben:

'The clue of all my troubles can be found in the heart of the hill'...

Referenties:

Geoffrey Ashe, *The Hell-Fire Clubs. A History of Anti-Morality*. Sutton Publishing, Gloucestershire, 2000.

Sir Francis Dashwood, Bt., *The Caves and the Hell-Fire Club*. 2000.

Aleister Crowley, *The Confessions of Aleister Crowley*. Ed. J. Symonds, K. Grant. Jonathan Cape, London, 1969.

François Rabelais, *Gargantua et Pantagruel*. Marabout, Verviers, 1962.

D.A.F. de Sade, *Juliette*. W. Soethoudt, Antwerpen, 1965.

Eugen Kogon, *De SS-Staat*. Amsterdam Boek, 1976.

Apulée, *L'âne d'or ou les métamorphoses*. Gallimard, Paris, 1975.